

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультету дизайну

Кафедра дизайну середовища

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ В ДИЗАЙНІ СЕРЕДОВИЩА**

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В2 Дизайн
Спеціалізація	В2.03 Дизайн середовища
Освітня програма	ОПП «Дизайн»
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс/Семестр	1 курс (I-III семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	420 (14 кредити)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції – 4 год.
	Семінарські
	Практичні – 123 год.
	Самостійна робота – 297 год.
Форма підсумкового контролю	Диф. залік (I-III семестр), курсова
Викладач	професор, кандидат архітектури., професор кафедри дизайну середовища Т.В. Малік
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – malik_t@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne- navchannya
Дні занять	П'ятниця (18.00-19.20)
Консультації	Не передбачені робочим навчальним планом

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Розглядаються актуальні проблеми, що виникають на кожному з етапів дизайн-проектування та методи їх вирішення, що допомагає визначитися із темою магістерської роботи і надає необхідну інформацію для виконання усіх її розділів, а також самовдосконалення та створення особистого інструментарію дизайнера. У системі підготовки дизайнера середовища дисципліна є завершальною і надає можливість подивитися на процес дизайн-проектування, його проблеми та перспективи розвитку в цілому.
Мета та завдання дисципліни	Мета курсу «Актуальні проблеми дизайну середовища» - формування у магістрів навичок дизайнерської діяльності, що охоплює моделювання проектної ситуації; методики системного проектування складних об'єктів дизайну; основ маркетингових досліджень у процесі проектування і створення естетично виразної продукції; формування загальнокультурних і професійних компетенцій у магістрів, необхідних для їх дизайнерської діяльності. Крім того метою викладання дисципліни є формування системи знань і умінь щодо загальної підготовки дизайнера для вирішення архітектурно художніх, професійних і наукових завдань на основі сучасних комп'ютерних та інформаційних технологій. Основні завдання навчальної дисципліни: • вивчення магістрами сучасних тенденцій проектування, основних принципів стильового узгодження всіх елементів, виявлення зав'язків між різними елементами об'єкту дизайну; • ознайомлення з основними закономірностями побудови дизайн-концепцій та вивчення принципів створення об'єктів дизайну; • формування у магістрів креативного мислення та творчого використання комп'ютерної графіки у проектуванні різних форм об'єктів дизайну. Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: Знати: - сутність актуальних проблем, що виникають на кожному із етапів дизайн-проектування; - сучасні методи розв'язання цих проблем при отриманні нормативних вимог (безпеки, ергономіки,

	санітарно-гігієнічні), цілі проектування, умови комфорту для інтер'єрів та екстер'єрів середовища; - сучасні стилістичні рішення; - методи аналізу аналогів; - методи проектування, що можуть бути використані дизайнером з метою досягнення високих функціональних та естетичних властивостей об'єкту. вміти: - визначити психологічний портрет і потреби цільового споживача; - застосовувати методи пошуку, аналізу, оцінювання аналогів; - знаходити і правильно застосовувати вимоги нормативних документів (ДБН, САНПіН); - створення цілісного художньо-планувального рішення середовища; - розробка функціонального зонування та ландшафтне проектування садово-паркових композицій, що складають гармонійну систему організованого простору; - дослідження головних форм ознак приміщення, їх значення у функціональному процесі та життєдіяльності людини; - оволодіння навичками збору та опрацювання теоретичного та практичного матеріалу по заданій темі; - дослідження форми та образу інтер'єру, згідно функціонально- просторової основи його організації; - дослідження особливостей композиційного формування інтер'єру; - дослідження ролі кольору, світла, масштабу, тектоніки, образу, пропорцій та ритму, синтезу мистецтв при побудові дизайн-рішень інтер'єру.
Передумови вивчення дисципліни	Необхідний рівень попередньої профільної підготовки Навчальні дисципліни, вивчені раніше Методика та методологія науково-дослідної роботи у галузі дизайну Основи дизайну, Архітектурна типологія, Типологія ландшафтних об'єктів, Основи формування та оптимізації середовища, Урбоєкологія та екодизайн, Дизайн за фахом
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну середовища або у процесі навчання, що

	передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
Фахові компетенції спеціальності (СК)	СК.1. Здатність здійснювати концептуальне проектування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог. СК. 2. Здатність проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту. СК. 8. Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги).

Структура навчальної дисципліни:

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	усьог о	лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. «Проблеми дослідження цільового споживача і аналогів»					
Тема 1. Загальна характеристика актуальних проблем дизайну та їх зв'язку із етапами процесу проектування, а також відповідними науковими проблемами.	14	2		2	8
Тема 2. Предметне середовище як складна система. Проектування як розв'язання оптимізаційної задачі у парадигмі теорії самоорганізації складних систем.	13			5	8
Тема 3. Проблеми, пов'язані із дослідженням цільового споживача: зв'язок із соціальними групами та потребами, визначення функціональності та умов комфорту для різних соціальних і вікових груп,	28			12	16

урахування національно-культурних особливостей.					
Тема 4. Проблеми, пов'язані із вибором і аналізом аналогів: огляд ресурсів світової дизайнерської спільноти, критерії вибору аналогів, документування характеристик аналогів, оцінювання аналогів, визначення позитивних і негативних якостей, визначення світового рівня і трендів.	28			12	16
Тема 5. Способи і методи вирішення проблем, пов'язаних із вибором і аналізом аналогів.	28			12	16
Разом за змістовим модулем 1	145	2		43	100
Усього за 1 семестр	145	2		43	100
Вид контролю: диференційований залік, курсова					
Змістовий модуль 2. «Обґрунтування дизайн-концепції»					
Тема 6. Підготовка опорних матеріалів	12			4	8
Тема 7. Визначення нормативної бази і відповідних обмежень.	12			4	8
Тема 8. Проблеми, пов'язані із визначенням сучасних стилів, трендів і моди.	18			6	12
Тема 9. Проблема визначення кореляцій між потребами цільового споживача, вимогами безпеки, ергономіки, санітарно-гігієнічними, екологічними тощо вимогами та функціональністю і стилістичним рішенням виробу (модельного ряду, комплекту).	18			6	12
Тема 10. Обґрунтування дизайн-концепції середовищного об'єкту	22			6	16
Разом за змістовим модулем 2	82			26	56
Змістовий модуль 3. «Особливості дизайну екстер'єрних об'єктів»					
Тема 11. Формування просторового дизайну міського середовища	22	2		6	16
Тема 12. Дизайн фасадів як носіїв визначеної концепції певного середовища	22			6	16

Тема 13. Принципи ландшафтного проектування	20			4	16
Тема 14. Засоби композиції в проектуванні парку. Композиції із дерев та кущів.	21			4	17
Тема 15. Особливості предметного наповнення зовнішнього середовища	22			6	16
Разом за змістовим модулем 3	109	2		26	81
Усього за 2 семестр	191	2		52	137
Вид контролю: диференційований залік					
Змістовий модуль 4. «Особливості дизайну інтер'єрних об'єктів»					
Тема 16. Розгляд основних ознак об'єктів громадського чи приватного призначення при формуванні дизайну інтер'єра	22			6	16
Тема 17. Дослідження основних принципів композиційного формування дизайну інтер'єра	20			6	14
Тема 18. Визначення композиційних засобів при формуванні дизайну інтер'єра	20			6	14
Тема 19. Використання оздоблювальних матеріалів в інтер'єрі	22			6	16
Разом за змістовим модулем 4	84			24	60
Усього за 3 семестр	84	2		24	60
Усього годин	420	4		119	297

Консультації відбуваються після пар за потребою.

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Коновалова О.В. Історія та теорія дизайну: навч. посіб. Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ін-т мистецтв. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 111 с.
2. Легенький Ю. Г. Дизайн: культурологія та естетика/ Ю. Г. Легенький ; Київський держ. ун-т технологій та дизайну. Київ: КДУТД, 2000. 272 с.
3. Линовецька А.О. Стилi та напрямки в дизайні меблiв та інтер'єрiв: навч. посiб. для вивч. курсу з дисциплiни «Дизайн меблiв» для студентiв III-IV курсiв в галузi знань 0202 «Мистецтво» за напрямком пiдгот. 6.020205 – «Образотворче мистецтво» / А. О. Линовичка; Черкас. нац. ун-т iм. Богдана Хмельницького. Черкаси: Вид-во ЧНУ iм. Б. Хмельницького, 2013. 107 с.

4. Малік Т.В. Дизайн середовища: витоки, типологія, основи теорії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Малік ; Київ. держ. ін-т декор.-приклад. мистец. та дизайну ім. Михайла Бойчука. Київ: Павленко, 2012. 112 с.
5. Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів освіти / Т. В. Малік; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. Київ, 2003. 192 с.
6. Мхітарян Н.М., Ковальов Ю.М., Малік Т.В., Сафронов В.К., Сафронова О.О.. Дизайн середовища міста: багатокритеріальна оптимізація та розумні технології: підручник. - Київ: Наукова думка, 2021. – 628 с.
7. Основи дизайну архітектурного середовищ: Підручник / Тімохін В.О., Шебек Н.М, Малік Т.В. та ін. - К.:КНУБА, 2010. – 400с.
8. Сьомкін В. В. Дизайн, тенденції та напрямки розвитку: монографія. К., 2009. - 525 с.
9. Удріс І., Школяр А. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / І. Удріс, А. Школяр ; Криворізький держ. педагогічний ун-т. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2008. 251 с.
10. Шпагін В.М. Лекції з історії світового дизайну садів: у пошуках балансу архітектури і природи: навч. посіб. / В. Ф. Шпагін; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. центр «Ін-т біології». К.: Логос, 2012. 120 с.
11. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну меблів та інтер'єра: Навчальний посібник / С.С. Шумега. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 300 с.
12. Altshuller G. (2005). 40 Principles: TRIZ Keys to Innovation. Technical Innovation Center, Inc.
13. Phaidon Phaidon Editors (2022). 1000 Design Classics. Phaidon Press

Додаткові:

14. Барна Н.В. Дизайн у контексті художньої культури ХХ - ХХІ століть: монографія / Наталія Барна ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Університет «Україна», 2015. 352 с.
15. Дизайн: словник-довідник /Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України/ За ред. М.І. Яковлева. Київ: Фенікс, 2010. 384 с.
16. Екологічний дизайн: навч. посіб. / О. В. Дубовий, Т. П. Блажкевич, В. І. Дубовий; Житомир. нац. агроекол. ун-т. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 361 с.
17. Іттен Й. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах/ Йогеннес Іттен. Пер. із нем. Сергій Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.

18. Іттен Й. Мистецтво кольору. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник. / Йогеннес Іттен. Пер. із нем. Сергій Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 96 с.
19. Северин В.Д. Становлення виставкового дизайну як феномена культури [Електронний ресурс]. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура*. 2012. № 1. С. 113-118. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_1_29
20. Ireland J. History of Interior Design. Fairchild Books, 2018. 624 p.

Інтернет ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>. – Назва з екрану
2. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua>. – Назва з екрану.
3. Design issues. University of Illinois at Chicago. School of Art and Design.; Carnegie Mellon University. Department of Design.; Carnegie Mellon University. School of Design.
https://rmit.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?context=L&vid=61RMIT_INST:RMITU&search_scope=EverythingNOTresearch&tab=AllNOTresearch&docid=alma9916790920001341https://browzine.com/libraries/1057/journals/32147/issues/current
4. Design studies (Online). Design Research Society.
https://rmit.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?context=L&vid=61RMIT_INST:RMITU&search_scope=EverythingNOTresearch&tab=AllNOTresearch&docid=alma9921552219401341
5. The journal of modern craft.
https://rmit.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?context=L&vid=61RMIT_INST:RMITU&search_scope=EverythingNOTresearch&tab=AllNOTresearch&docid=alma9916932740001341
6. Newdesign.
https://rmit.primo.exlibrisgroup.com/discovery/fulldisplay?context=L&vid=61RMIT_INST:RMITU&search_scope=EverythingNOTresearch&tab=AllNOTresearch&docid=alma999540040001341
7. International Journal of Design.
<http://www.ijdesign.org/index.php/IJDesign>
8. Design news.
https://rmit.primo.exlibrisgroup.com/discovery/jfulldisplay?context=L&vid=61RMIT_INST:RMITU&tab=jsearch_slot&docid=alma9910662770001341

Методи контролю та розподіл балів

1 семестр: диференційований залік

Назви змістових модулів	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. . Проблеми дослідження цільового споживача і аналогів	Відповідно до планового графіку освітнього процесу	Поточний контроль, підсумковий контроль	100
ВСЬОГО			100
2 семестр: диференційований залік			
Змістовий модуль 2. Обґрунтування дизайн-концепції	Відповідно до планового графіку освітнього процесу	Поточний контроль, підсумковий контроль	50
Змістовий модуль 3. Особливості дизайну екстер'єрних об'єктів	Відповідно до планового графіку освітнього процесу	Поточний контроль, підсумковий контроль	50
РАЗОМ:			100
3 семестр: диференційований залік			
Змістовий модуль 4. Особливості дизайну інтер'єрних об'єктів	Відповідно до планового графіку освітнього процесу	Поточний контроль, підсумковий контроль	100
ВСЬОГО			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	--

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator та інше Спеціалізоване програмне забезпечення
Матеріали, інструменти	Папір, олівці, фарби, матеріали для макетування тощо

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені

	необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни з Актуальних проблеми в дизайні середовища розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача . Умови листування: 1) в темі листа обов’язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть;3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетенцій, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни
(<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya/>)

Розробник силябусу
навчальної дисципліни

Малік Т.В.

Гарант освітньої програми

Малік Т.В.

Силябус затверджено
на засіданні кафедри дизайну середовища

від 26 серпня 2026 р., протокол №1